

POSTIRA 2025.

PRORAČUNSKI VODIČ
ZA GRAĐANE

Proračunski vodič za građane

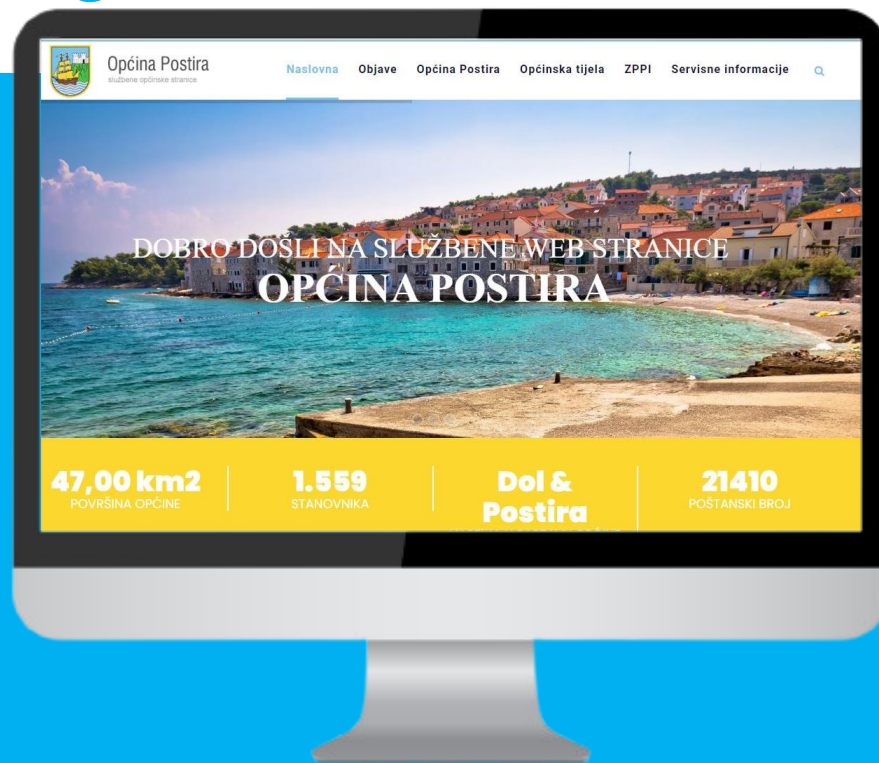
Proračunski vodič za građane je dokument koji priprema i objavljuje općinska uprava s ciljem upoznavanja građana s najvažnijim gradskim financijskim dokumentom – Proračunom.

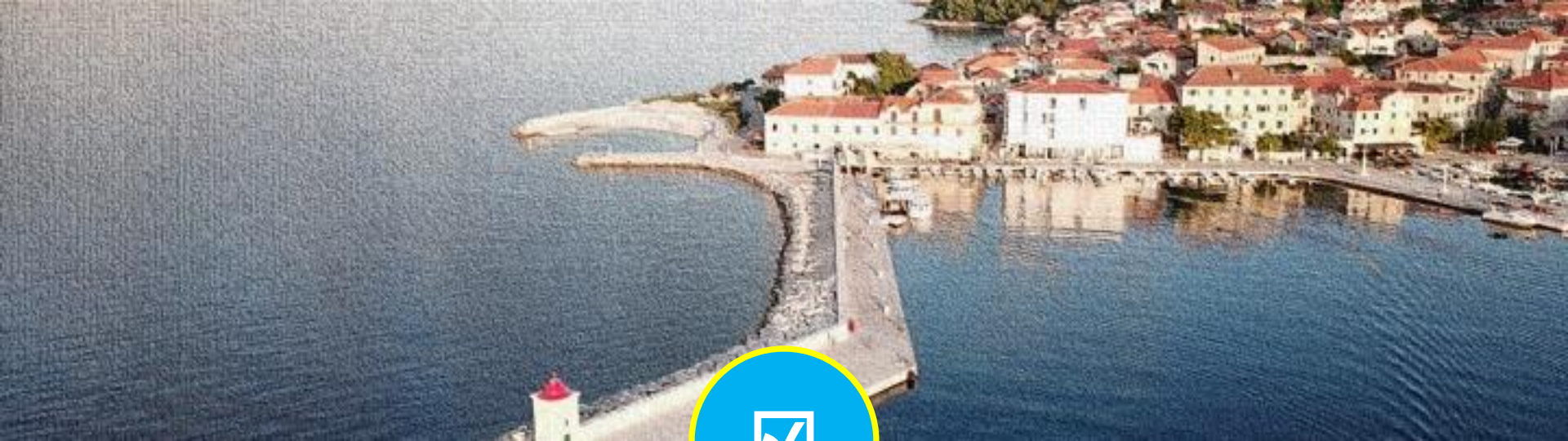
Proračunski vodič se smatra jednim od najvažnijih alata transparentnosti u komunikaciji vlasti i građana vezano uz temu financiranja proračunskim novcem, te njegova objava utječe na povećanje ocjene transparentnosti svake jedinice lokalne samouprave.

Budući da je proračun kompleksan dokument, ovim formatom se taj dokument približava građanima jer se radi na jednostavan, slikovit i interesantan način, a u sebi sadrži i edukativni pristup.

Cilj mu je također građane zainteresirati za sudjelovanje u proračunskom procesu i uključiti ih kako bi svojim idejama i prijedlozima projekata bili kreativan sudionik ovog procesa i partner svojoj općinskoj upravi.

Ovdje ćete se upoznati s osnovnom terminologijom i dijelovima proračuna, programima i projektima koji su planirani u tekućoj godini, te korisnicima sredstava iz proračuna.

O proračunu

Osnovne značajke i uloga proračuna

Područja o kojima skrbi općina

OBRAZOVANJE

Sufinanciranje predškolskog odgoja, osnovnog i ostalog obrazovanja

DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Financiranje projekata iz područja kulture, civilnog društva i sporta

SOCIJALNA SKRB I ZDRAVSTVO

Financiranje socijalne skrbi i poticanje demografske obnove, zaštita, očuvanje i unaprjeđenje zdravlja

GOSPODARSTVO I TURIZAM

Jačanje gospodarstva i poljoprivrede, poticanje razvoja turizma, zaštita okoliša

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I INVESTICIJE

Razvoj i izgradnja prometnica, javnih površina sustava vodoopskrbe i odvodnje, javne rasvjete i ostalih komunalnih područja.

Dijelovi proračuna

Opći dio

OPĆI DIO proračuna sadrži
Račun prihoda i rashoda i
Račun financiranja.
Prikaz se vrši po ekonomskoj
klasifikaciji propisanoj za
jedinice lokalne
samouprave

Posebni dio

POSEBNI DIO proračuna sadrži
Plan rashoda i izdataka i to na
cjelovit način
tako da ih iskazuje na razini
organizacijskog dijela
uprave/Upravni odjel/Odsjek, po
vrstama rashoda/tekući-kapitalni,
po programima/projekti-
aktivnosti, te
prikazuje i izvor iz koga se ti
rashodi namjeravaju financirati

Obrazloženje proračuna

OBRAZLOŽENJE
PRORAČUNA detaljno
razrađuje i obrazlaže sve grupe
prihoda/primitaka te
rashoda/izdataka proračuna
uključivo i eventualno
prenošenje viška/manjka iz
prethodnih razdoblja.

Proračunska načela

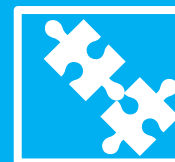
**NAČELO JEDINSTVA
I TOČNOSTI**

**NAČELO PRORAČUNSKE
GODINE**

**NAČELO VIŠEGODI-
ŠNJEG PLANIRANJA**

NAČELO URAVNOTEŽENOSTI

**NAČELO
TRANSPARENTNOSTI**

**NAČELO
UNIVERZALNOSTI**

**NAČELO DOBROG
FINANCIJSKOG UPRAVLJANJA**

**NAČELO OBRAČUNSKE
JEDINICE**

NAČELO SPECIFIKACIJE

Proračunske klasifikacije

Zakon propisuje primjenu tzv.proračunskih klasifikacija.

Njihova je namjena učiniti proračun jasnijim i transparentnijim,odnosno,kroz proračunske se klasifikacije daju odgovori na sljedeća pitanja:

1. Na kojem kontu se vode sredstva?
2. U kojem odjelu se vode i prate?
3. Za koju funkciju su namijenjena?
4. U koje programe i projekte će biti uložena?
5. Iz kojih izvora su sredstva došla?

Ekonomska

1

Organizacijska

2

Funkcijska

3

Programska

4

Prema izvoru prihoda

5

Sudionici proračunskog procesa

01

Općinske službe

02

Korisnici proračunskih sredstava

03

Općinsko vijeće

04

Građani

Sudionici u proračunskom procesu (putem svojih planova i prijedloga) su općinske službe, svi korisnici proračunskih sredstava, udruge, institucije, vanjski partneri, poduzetnici i svi građani uključeni u proces. Općinsko vijeće kao predstavničko tijelo je finalni sudionik procesa i ono službeno usvaja proračun.

Proračunska vremenska crta

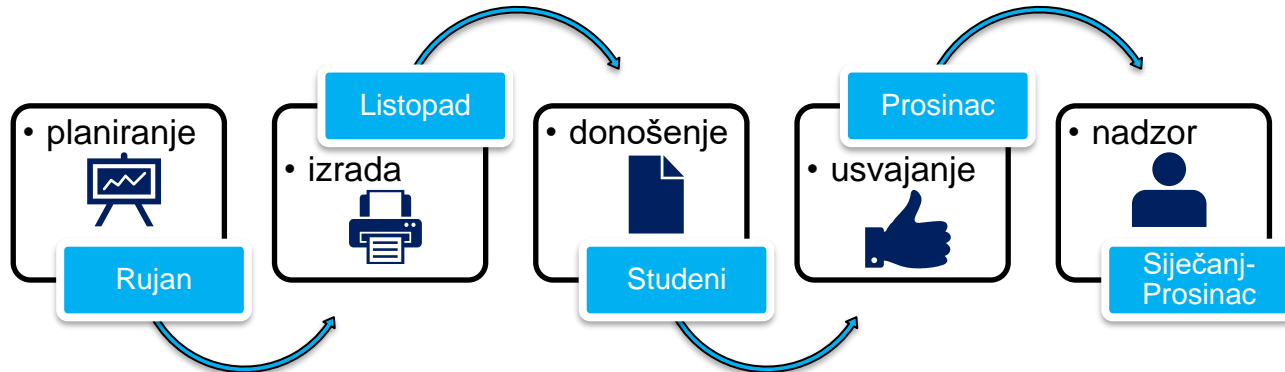
Proračunski proces započinje u tekućoj godini u mjesecu rujnu, jer do 20.8. tekuće godine Ministarstvo financija svim jedinicama lokalne samouprave dostavlja upute za izradu proračuna, a one su temelj za izradu uputa koje se u odjelu za financije Općine prosljeđuje upravnim odjelima/odsjecima i proračunskim korisnicima. Sve do kraja prosinca tekuće godine odvijaju se procesi:

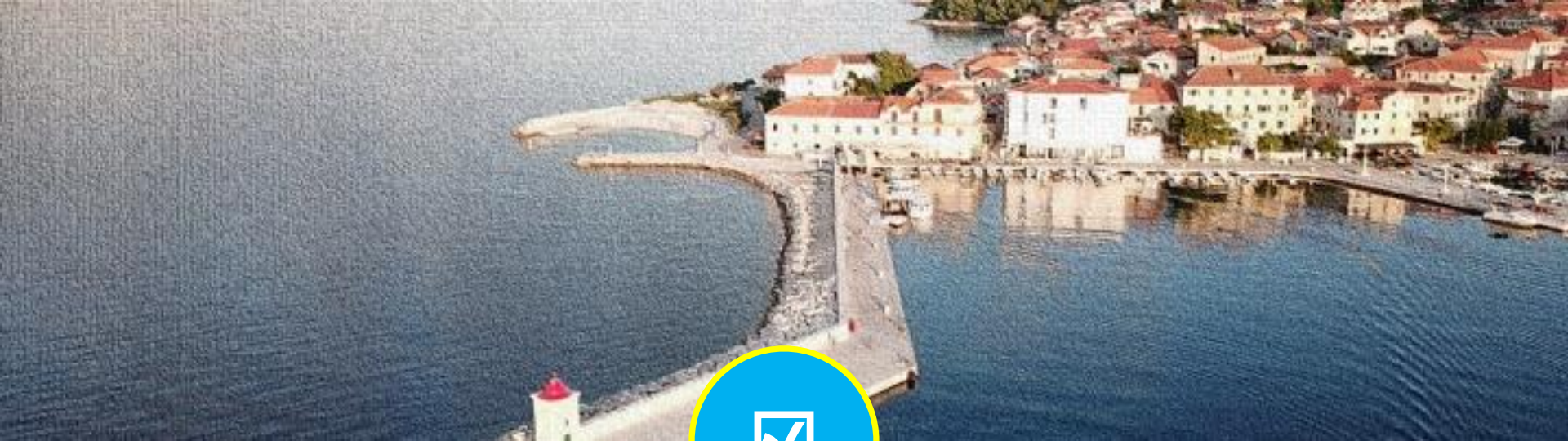
- planiranje
- izrada
- donošenje
- usvajanje proračuna

Kad načelnik općine utvrdi prijedlog proračuna s projekcijama za naredne dvije godine podnosi ga Općinskom vijeću na usvajanje. U prosincu, zakonski najkasnije do 31.prosinca tekuće godine Općinsko vijeće obvezno je usvojiti proračun.

Prijelazom u plansku godinu ulazi se u drugu fazu koja obuhvaća procese nadzora nad izvršavanjem proračuna te reviziju i u slučaju potrebe rebalans proračuna.

Rebalansom se planski proračun može smanjiti ili povećati tijekom proračunske godine. Vremenska linija pripreme i izrade proračuna izgleda ovako:

Prihodi proračuna

Sve o prihodima općinskog proračuna

Prihodi proračuna u trogodišnjem razdoblju

2025.

2.483.578 €

2026.

2.607.757 €

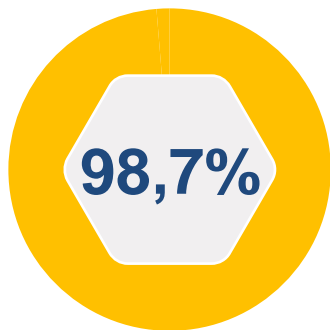
2027.

2.738.144 €

Proračun se donosi za trogodišnje razdoblje, tj. za 2025.g. te u formi projekcija prihoda za sljedeće dvije godine 2026. i 2027.

Osnovne grupe proračunskih prihoda i primitaka

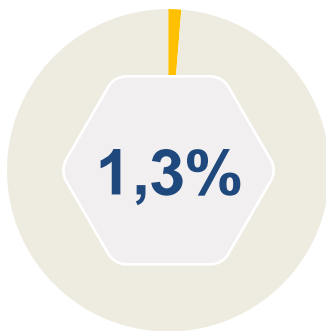
Sukladno zakonu, ukupne prihode proračuna čine 3 grupe prihoda. Planom proračuna za 2025. godinu planirali smo sljedeće iznose:

2.453.658 EUR

Prihodi od poslovanja:

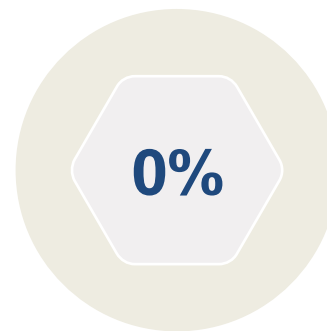
prihodi od poreza, pomoći, prihodi od imovine, prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima, te ostali prihodi.

29.920 EUR

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine:

prihodi od prodaje neproizvedene i prihodi od prodaje proizvedene imovine.

0,00 EUR

Primici od financijske imovine i zaduživanja:

primici od financijske imovine i primici od zaduživanja.

Prihodi poslovanja

Prihode poslovanja nazivamo još i **tekućim prihodima** i po značaju su uvijek najveća grupa prihoda proračuna. Na njihovoj snazi počiva i snaga općine. Prihodi poslovanja sastoje se od od 6 podgrupa prihoda

0,00 EUR

0,0%

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te usluga i prihodi od donacija i povrati po protestiranim jamstvima

2.190 EUR

0,08%

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

117.385EUR

4,9%

Pomoći iz inozemstva(darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna

521.930 EUR

21,3%

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

610.842 EUR

24,9%

Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna

1.201.501 EUR

48,9%

Prihodi od poreza

Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine nazivamo još i kapitalnim prihodima jer se vežu uz prodaju čvrste, kapitalne imovine u vlasništvu općine.

Ova grupa prihoda varira kroz godine, jer ovisi o mogućnostima i vrijednosti imovine za prodaju te potrebama za prodajom.

Ovu grupu prihoda čine 2 podgrupe prihoda:

400 EUR

1,4%

Prihodi od prodaje proizvedene imovine (objekti, oprema i sl.)

29.520 EUR

83,6%

Prihodi od prodaje neproizvedene imovine (zemljišta i sl.)

Primici od financijske imovine i zaduživanja

Primici od financijske imovine su uglavnom najmanja grupa prihoda u strukturi proračuna. Oni također nisu kontinuirani prihodi, već se pojavljuju po potrebi, ili u trenutku zaduživanja, ili prodaje postojećih udjela i dionica Općine.

Primitke od financijske imovine i zaduživanja čine:

- primici od prodaje dionica i udjela u glavnici
- primici od zaduživanja

Primici od zaduživanja u 2025., 2026. i 2027. godini nisu planirani.

0,00 EUR

000%

Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici.

Planirani prihodi općine i proračunskih korisnika

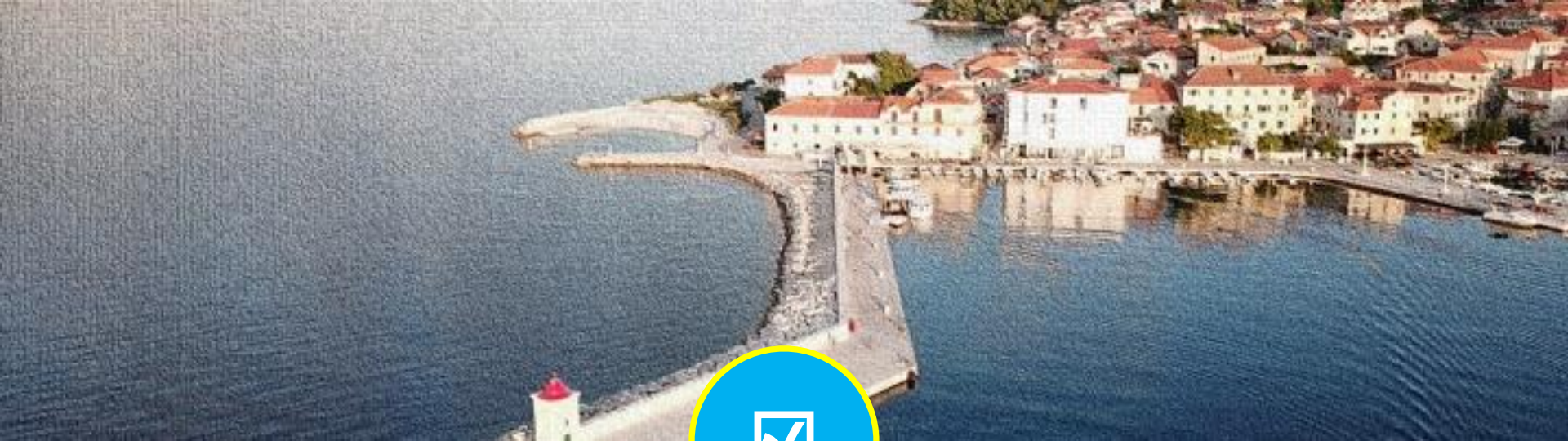
Zakonskom odredbom prihode konsolidiranog proračuna općine čine prihodi općinskog proračuna i prihodi proračunskih korisnika koje općina Postira ima dva – Dječji vrtić Grdelin i Općinsku knjižnicu Ivan Matij Škarić.

	NAZIV GLAVE/RAZDJELA		2025.	2026.	2027.
Razdjel	Općina Postira	001	2.483.578	2.607.757	2.738.144
Glava	Jedinstveni upravni odjel Općine	00101	2.008.488	2.108.912	2.214.358
Glava	Dječji vrtić Grdelin	00102	457.300	480.165	504.173
Glava	Općinska knjižnica Ivan Matij Škarić	00103	17.790	18.679	19.613

Preneseni višak / manjak iz prethodnog razdoblja

Planiran je prijenos viška u iznosu od 262.681 EUR, od kojeg će se rasporediti za pokriće dijela rashoda u 2025. godini iznos od 83.642 EUR

PRIJENOS VIŠKA / MANJKA	2025.	2026.	2027.
Ukupan donos viška / manjka iz prethodne godine	263.681		
Višak/manjak iz prethodne godine koji će se rasporediti/pokriti	83.642		
Višak/manjak + neto financiranje	0,00	-87.824	-92.215

Rashodi proračuna

Sve o rashodima općinskog proračuna

Rashodi proračuna u trogodišnjem razdoblju

2025.

2.567.220 €

2026.

2.695.581 €

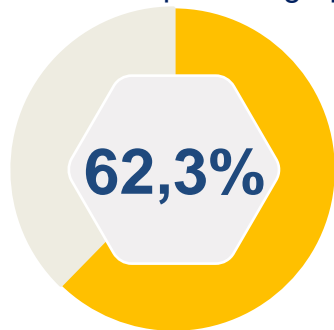
2027.

2.830.360 €

Kao i u slučaju prihoda, i rashodi se planiraju za trogodišnje razdoblje, tj. za 2025.g. te u formi projekcija rashoda za sljedeće dvije godine 2026. i 2027.

Osnovne grupe proračunskih rashoda i izdataka

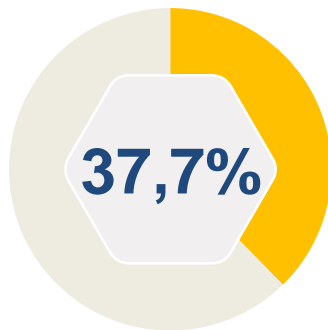
Sukladno zakonu, ukupne rashode proračuna čine 3 grupe rashoda. Planom proračuna za 2025. godinu planirali smo sljedeće iznose po ovim grupama rashoda:

1.600.020 EUR

Rashodi poslovanja:

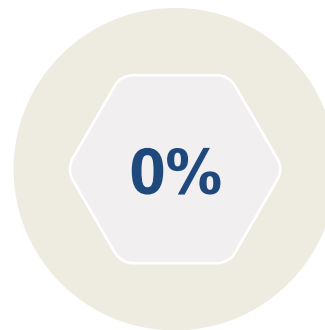
Rashodi za zaposlene (zaposleni u općini i u proračunskim korisnicima), materijalni rashodi, financijski rashodi, pomoći dane u inozemstvo, naknade građanima i kućanstvima te ostali rashodi.

967.200 EUR

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine:

Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (zemljišta), rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (objekti, prostori, infrastruktura i slično), rashodi za nabavu plemenitih metala i umjetničkih djela, te rashodi za dodatna ulaganja

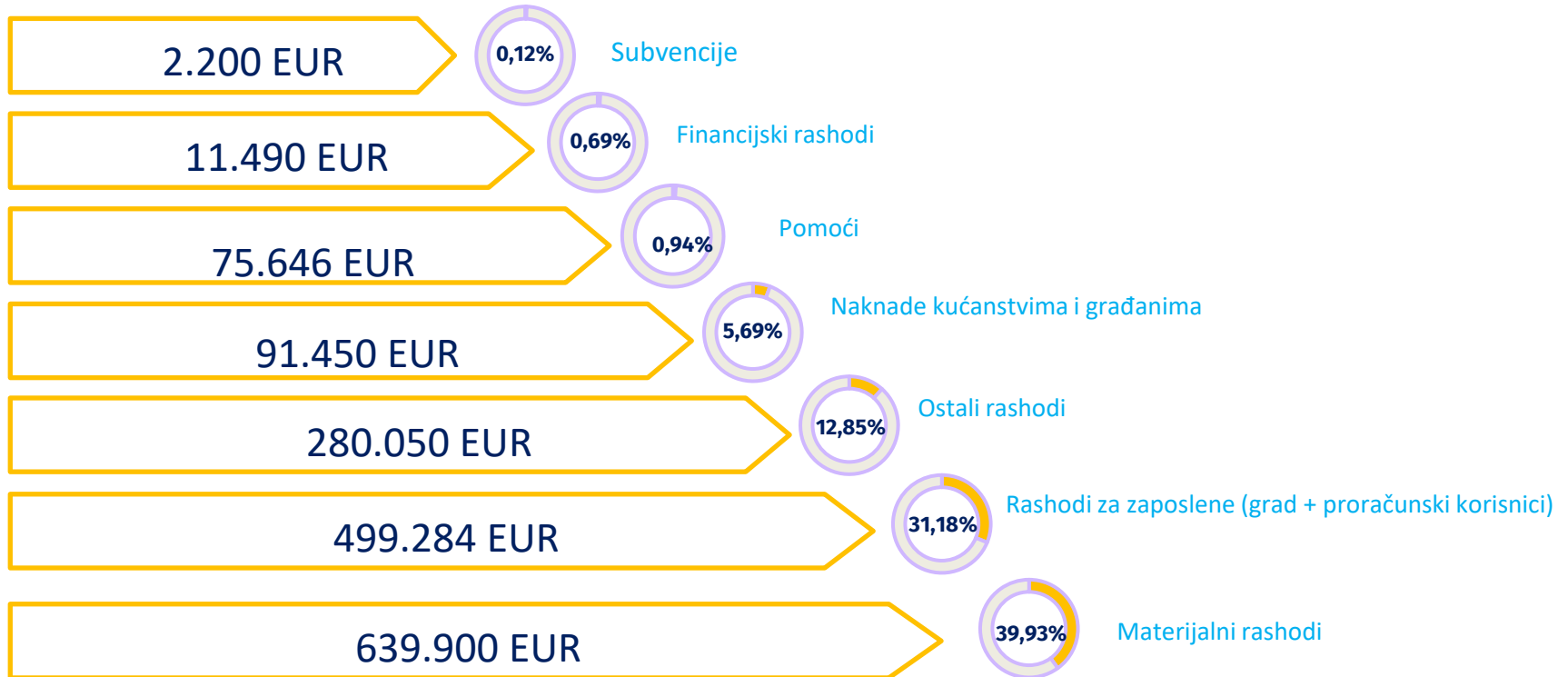
0,00 EUR

Izdaci za financijsku imovinu i zaduživanje:

Izdaci za dionice i udjele u glavnici i izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova.

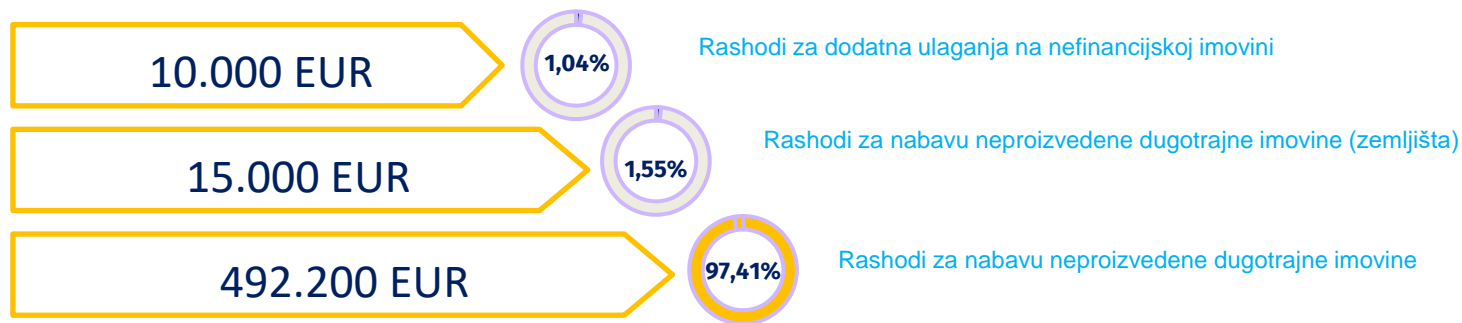
Rashodi poslovanja

Njima se pokriva svakodnevno poslovanje sustava općine i proračunskih korisnika, te se zbog toga nazivaju i „tekućim rashodima“. Ova grupa rashoda sadrži područja u kojima se ulaže ili troši najveći dio proračuna Općine. Ove godine oni čine 62,48% od ukupnog proračuna i sastoje se od 7 podgrupa:

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

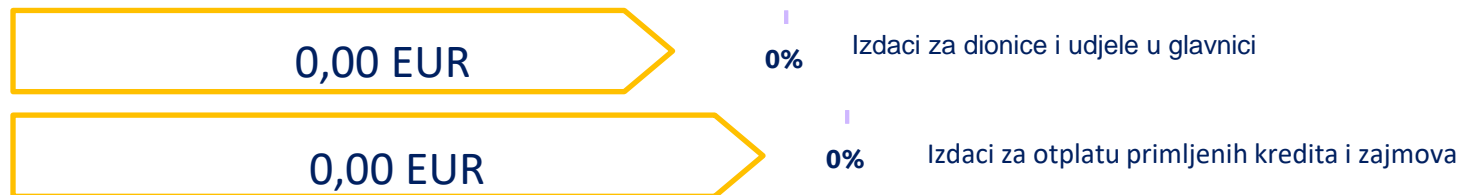
Ova grupa rashoda varira kroz godine, jer se radi o kupnji bilo zemljišta, udjela u trgovačkim društvima, opremi i uređajima, izgradnji objekata i komunalne infrastrukture i sličnim trajnim/kapitalnim investicijama te se stoga još nazivaju i „kapitalnim rashodima“.

Najzahtjevnije i najskuplje investicije vezane su za ulaganja u programu gradnje komunalne infrastrukture, osobito parkinga uz ŠRC, uređenje prometnica, groblja, poljskih puteva i ostale infrastrukture.

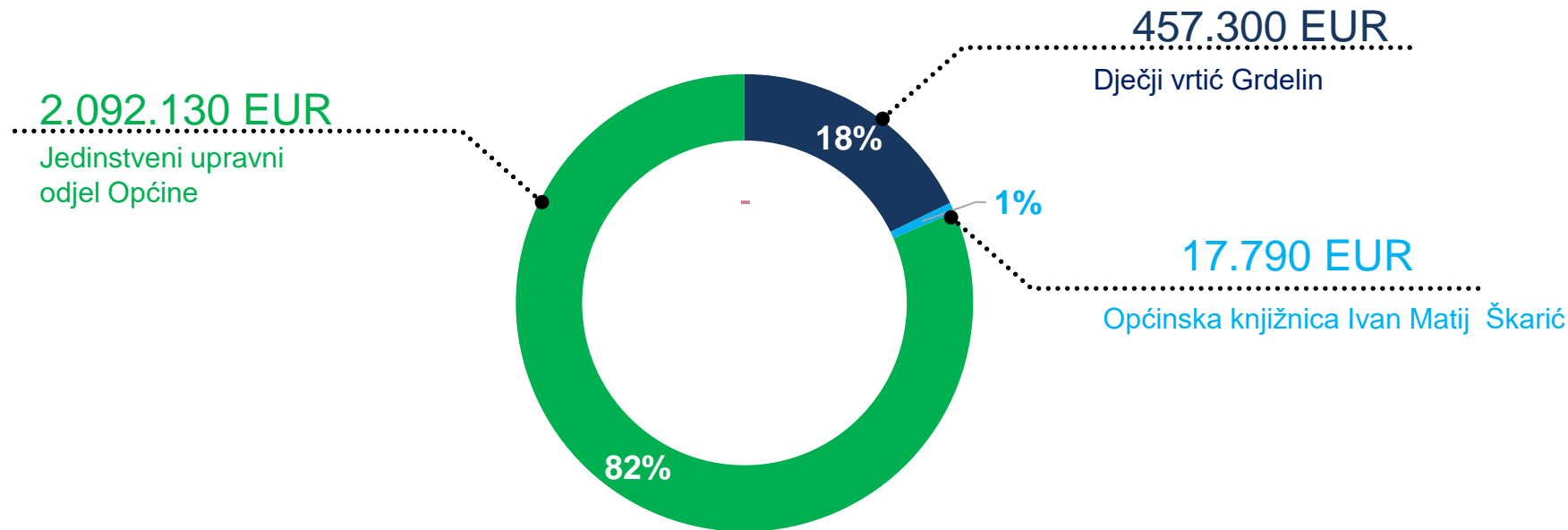
Izdaci za financijsku imovinu i zaduživanje

U 2025. godini nisu planirani izdaci za otplate postojećih kreditnih zaduženja. Inače, ovu grupu izdataka čine:

Rashodi proračuna po organizacijskoj strukturi

Kroz ovaj prikaz vidljivo je koliko se proračunskih rashoda planira u općini a koliko u dva proračunska korisnika. Svi općinski rashodi provode se kroz jedan, tzv. Jedinствeni upravni odjel. Rashodi proračunskih korisnika prikazuju se zasebno.

Programi u proračunu 2025.

Posebni dio proračuna je način planiranja i prikaza proračuna u kome se prikazuju rashodi proračuna po programima, tj. konkretnim projektima u svakom programu i njegovim aktivnostima.

Iz ovogodišnjeg proračuna izdvajamo **6 velikih programa** koji se vode u općini i proračunskim korisnicima i prikazuju u tzv. posebnom dijelu proračuna, a kroz koji se financira najveći dio aktivnosti tijekom godine

Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture

Projekti iz ovog programa planirani su za 2025. godinu s iznosom od 505.000 EUR, i u njemu se nalaze planirane investicije za izgradnju cesta, javnih površina, parkirališta, šetnica, plaže, javne rasvjete, groblja te vodoopskrbe i odvodnje

01

Program gradnje objekata i uređaja komunalne Infrastrukture

IZGRADNJA I UREĐENJE RAZNIH GRAĐEVINSKIH OBJEKATA
15.000

Renoviranje tržnice
5.000

Sala za ispraćaj – Groblje Dol
10.000

NERAZVRSTANE CESTE I PRAKIRALIŠTA
350.000

Nerazvrstana cesta Molo Lozna
40.000

Makadamski parking kraj ŠRC-a
300.000

Parking Zastivonje
10.000

UREĐENJE POLJSKIH PUTEVA
50.000

UREĐENJE LUKE, PLAŽA I OBALNOG POJASA
50.000

Uređ.obalnog pojasa Riva-Lungo mare
40.000

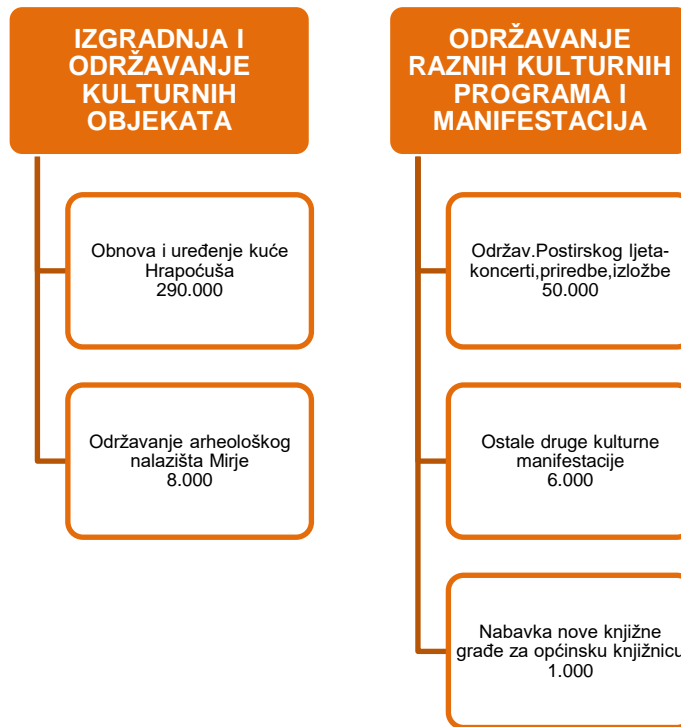
Šetnica Gabrova-Lovrečina
15.000

UREĐENJE I ODRŽAVANJE GROBLJA DOL
15.000

NABAVKA NOVE OPREME, UREĐAJA I VOZILA /KOMUNAL/
23.000

Program javnih potreba u kulturi

Kroz ovaj program, iznosom od **355.000 EUR** financiramo u ovoj godini dvije grupe projekata. Jedni se odnose na izgradnju i održavanje kulturnih objekata, dok se drugi odnose pretežito na financiranje niza kulturnih manifestacija u općini. Na ove programe izdvajamo **13,83%** sredstava proračuna.

Izdvajamo još nekoliko aktivnosti iz programa bitnih za naše mještane

Pojedini programi znaju promaći široj pozornosti i nisu „pod svjetlima reflektora“, ali oni svojim aktivnostima daju znatan doprinos životu općine i daju doprinos sigurnosti, potiču gospodarske aktivnosti i doprinose kvalitetnijem životu stanovnika i gostiju naše općine.

Aktivnost	Iznos u EUR
Pomoć obiteljima i kućanstvima	1.800
Naknade i dodatci na mirovine (Božićnica)	20.000
Pomoć djeci s posebnim potrebama (asistent)	7.800
Porodiljne naknade i oprema za novorođenčad	14.000
Učeničke i studentske stipendije	14.000
Ostale naknade iz proračuna obiteljima	22.000
Sredstva pomoć za udžbenike djeci u osnovnoj školi	11.850
Unaprijeđenje turizma i poboljšanje turističke ponude	79.000

Impressum:

IZDAVAČ: Općina Postira

ZA IZDAVAČA: Siniša Marović, Načelnik Općine Postira

PODACI: JUO Općine Postira

Siječanj 2025.

